

4 en 5 mei 2021

Ook dit jaar zal de dodenherdenking in Krimpen vanwege het coronavirus anders verlopen dan gebruikelijk. Al heel wat jaren vindt de herdenking plaats op de begraafplaats bij het monument met daarop de namen van alle Krimpense oorlogsslachtoffers (zie ook het artikel op pagina 10).

De herdenking wordt nu door de gemeente georganiseerd. Maar dat is niet altijd zo geweest. Tot en met de jaren '80 werd er een herdenking georganiseerd door een comité van oud-militairen. De gemeente had hierin nauwelijks een rol, ook vanwege de vraagtekens die werden geplaatst bij het optreden van burgemeester Aalbers in de oorlog. Op initiatief van burgemeester Ries Jansen werd vanaf 1990 de herdenking gezamenlijk georganiseerd. En nadat het comité van oud-militairen de activiteiten beëindigde beloofde het gemeentebestuur dat, behalve bij het herdenkingsmonument, ook altijd kransen worden gelegd bij de graven van de vier gesneuvelde militairen.

De plechtigheid is nadien uitgebreid met een optreden van Concordia, een erehaag van padvindsters en gedichten door scholieren. Het plein voor de begraafplaats is rond het jaar 2000 omgedoopt tot Verzetsheldenplein. De namen van de verzetshelden zijn terug te vinden op het entreegebouw en de kenmerkende bank.

De bank op het voorterrein van de begraafplaats ter nagedachtenis aan de verzetshelden A. Twigt en J.C. Schults

De Binnenlandse Strijdkrachten te Krimpen met daarop onder andere Arie Twigt, zijn zoon Bruin en Arie Luijten.

Drie van de verzetshelden worden bij naam genoemd in de tekst die we als redactie ontvingen van HKK-lid en oud-burgemeester Jansen. Het gaat om de toespraak die zou worden gebruikt bij de presentatie tijdens het themaconcert 75 jaar bevrijding, maar dat vanwege corona niet doorging. Het thema van dit vijfjaarlijkse concert was dit keer 'Het verzet'. De orkestmuziek van Concordia, solisten en achtergrondbeelden ontbreken, maar zo richting 4 en 5 mei delen we de tekst graag met u. Als eebetoon aan de Krimpense verzetshelden.

HET VERZET

Toespraak bij het thema-concert 75 jaar bevrijding in 2020

Niet alle Nederlanders wachtten passief op de bevrijding. Er waren mensen, die zich te weer stelden tegen de Duitse overheersing. Zij vormden het verzet, ook wel ondergrondse genoemd. Illegale kranten rondbrengen, onderduikers onderbrengen en 's nachts wapens in ontvangst nemen, die in de Krimpenerwaard op grote schaal werden afgeworpen, bestemd voor het verzet in Rotterdam, Gouda en onze eigen mensen. Het verzet in Krimpen aan den IJssel stond onder leiding van Arie Twigt. Deze familie stelde haar huis open voor geheime agenten of neergestorte geallieerde vliegeniers. Containers vol wapens werden in melkwagens naar een veilige plek gebracht. Arie Twigt was in het dagelijkse leven scheepstekenaar bij scheepswerf Van der Giessen. Hij werd direct na de bevrijding hoofd van de Binnenlandse Strijdkrachten.

Ook vanuit Engeland vonden diverse acties plaats tegen de Duitse oorlogsmachine. Gedropte geheime agenten moesten militaire informatie verzamelen, zendapparatuur afleveren en het verzet organiseren in Nederland. Het Englandspiel werd verraden. Eén van de slachtoffers werd onze dorpsgenoot Aat van der Giessen. Hij werd in 1942 gevangen genomen bij zijn

Aat van der Giessen (1916-1944)

eerste dropping met de opdracht sabotage te plegen. Zo nodig op de werf van zijn eigen vader. Een jaar later ontsnapte hij uit de gevangenis. Het lukte hem niet om in Engeland te komen. In de dagen direct na D-Day komt het bevel om Aat zogenaamd "op de vlucht" neer te schieten. Aat werd maar 28 jaar.

De 2e man van het Krimpense verzet, veldwachter Job Schults, gaf leiding aan een spectaculaire actie in Krimpen aan den IJssel. Door zijn broer, de kassier daar, wist hij precies wanneer er een extra grote voorraad distributiebonnen werd afgeleverd op het regionale kantoor. Schults was betrokken bij een landelijke organisatie voor onderduikers en had behoefte aan bonnen. In april 1944 kon de bewust onafgesloten kluis onder het toezicht van Schults door het verzet worden leeggehaald. Schults stelde een neponderzoek in, volgens de voorschriften van de Duitse politie. Zijn dekman was zijn uniform en zijn geveinsde dienstbare houding ten opzichte van de bezetter. Zijn daarna gearresteerde broer wist op transport naar Duitsland uit de trein te springen. Ook zijn opgepakte moeder en dochter werden door de Ondergrondse bevrijd uit kamp Vught. Achter zijn politie-uniform ging een voor iedereen onzichtbare verzetsheld schuil. Hij ontving in het jaar 2000 het 1e exemplaar van de Krimpense geschiedschrijving over de oorlog onder de titel: "Een gewoon dorp in een buitengewone tijd." Onze bevrijding kon door de risicovolle inzet van de Ondergrondse later door veel mensen worden gevierd.

Job Schults (1908-2001)